

Misteltherapie in 't kort: aanvullend bij kanker

Iscador en Abnoba, in vele varianten, zijn de meest gebruikte mistel (maretak) preparaten in Nederland (1). Ze worden bij de meeste vormen van kanker toegepast. Ze zijn geen vervanging van de reguliere therapie (operatie, chemotherapie of bestraling), maar een aanvulling daarop. Hieronder volgt beknopte praktische informatie die belangrijk kan zijn voor kankerpatiënten en hun naasten.

Onderzoek en effecten

De maretakpreparaten Iscador en Abnoba:

- kunnen de *kwaliteit van leven* verbeteren bij kanker, m.n. ook in perioden van chemotherapie, bestraling, voor en na een operatie, alsook in situaties waar geen genezing meer mogelijk is (2).
- kunnen bij een aantal soorten kanker ook de *levensduur* verlengen.
- werken versterkend op het immuunsysteem, de bioritmen en het warmteorganisme van de mens.
- bevatten stoffen die tumorcelgroei kunnen remmen en de natuurlijke weerstand tegen kankercellen kunnen verhogen.
- werken in het algemeen beter in combinatie met een bijpassend dieet, en/of met coaching, gesprekstherapie en/of antroposofische therapieën zoals lichaamsinwijvingen of kunstzinnige therapie (beeldend, muziek of spraak).
- Naar de werking van mistel bij kanker is veel onderzoek is verricht: o.a. diverse gerandomiseerde onderzoeken (RCT's) en systematische reviews (zie 2 en 3). Er loopt ook nog veel nieuw onderzoek.
- Veel artsen in Nederland weten dit nog steeds niet of te weinig en zeggen dikwijls: (in het ziekenhuis of op internet): 'ik zou het maar niet doen, mevrouw/meneer, want het is niet wetenschappelijk bewezen', of: 'baat het niet, schaadt het niet'. Dat is allebei onjuist! Het tot nu toe gedane onderzoek levert genoeg aanwijzingen op dat misteltherapie als aanvullende behandeling een waardevolle plaats heeft verworven (zie onderstaande literatuur en websites). In Duitsland gebruikt 1 op de 10 patiënten met kanker een mistelpreparaat en wordt het in meerdere ziekenhuizen toegepast als aanvullende therapie.

De praktijk: eenvoudig en veilig toepasbaar

De maretakpreparaten Iscador of Abnoba:

- Kunnen het best zo snel mogelijk na het stellen van de diagnose, en nog voor de eventuele operatie, chemotherapie of bestraling, gestart worden; Er kan echter ook later mee begonnen worden.
- Zijn weinig belastend toe te passen door 2 a 3x per week een onderhuids prikje toe te dienen: dat kan door de verpleegkundige in de praktijk of is ook zelf te leren en thuis te doen.
- Meestal enkele jaren gegeven worden om een duurzaam effect te verkrijgen.

- Kosten ca € 500,- per behandeljaar. Deze kosten worden meestal niet, soms wel geheel of gedeeltelijk door uw aanvullende verzekering vergoed (vraagt u dit na bij uw zorgverzekeraar, echter wel bij een medewerker die er weet van heeft).
- Zijn gemakkelijk via een antroposofische huisarts te adviseren en te begeleiden (adressen in NL: zie www.nvaz.nl of www.nvaa.nl), ook als u een andere (reguliere) huisarts heeft. Ze worden vervolgens door u zelf besteld in Duitsland.
- Worden door sommige reguliere of anders-alternatieve huisartsen en specialisten ook wel eens geadviseerd. De voorschrijvende arts moet er echter in (na)geschoold zijn en kan desgewenst een antroposofische collega raadplegen.
- Worden alleen bij koorts kort uitgesteld en bij hersentumoren of hersenmetastasen en kort na stamceltransplantatie niet of alleen in hoge verdunning gegeven.
- Hebben verschillende varianten qua maretak soort (type gastheerboom) en qua sterkte, zodat een zeer individuele en optimale instelling gevonden kan worden.

Wilt u meer informatie over een aanvullende behandeling met Iscador of Abnoba:

- Vraagt u de informatiebrochures (zie onder) aan bij de assistente aan de balie of via www.weleda.nl, www.weleda.de of www.abnoba.nl
- Meer informatie in Engels en Duits is te vinden op www.mistel-therapie.de
- Maakt u een oriënterende afspraak hierover met uw antroposofische huisarts, die u desgewenst verder kan begeleiden, die met u een aanvullend behandelplan op maat kan opstellen, en die eventueel met uw specialist kan overleggen
- Ook wanneer u patiënt bent bij een andere huisarts of uit een andere gemeente komt, kunt u een van de huisartsen van Aurum raadplegen of bezoeken: deze consulten worden meestal uit de aanvullende verzekering vergoed
- Wanneer de vraagstelling complexer is, kan de arts ook dr. Tusenius raadplegen (internist, hematoloog en tevens antroposofisch arts in DC Klinieken Amsterdam), of specialisten in het Havelhöhe ziekenhuis in Berlijn, in het Universitair ziekenhuis in Herdecke (Ruhr-gebied) of in de Klinik Arlesheim (Zwitserland).

Marco Ephraïm, huisarts

Noten/Literatuur:

- 1) Iscusin en Helixor zijn andere, eveneens kwalitatief goede, mistelpreparaten die in Nederland iets minder frequent worden gebruikt, in Duitsland meer.
- 2) Kienle GS, Kiene H. Complementary cancer therapy: a systematic review of prospective clinical trials on anthroposophic mistletoe extracts. *European Journal of Medical Research* 2007 Mar 26; 12(3): 103-19
- 3) Horneber MA, Bueschel G, Huber R, Linde K, Rostock M: Mistletoe Therapy in Oncology (Review). *The Cochrane Collaboration* 2008. En commentaar daarop van Kienle GS, Kiene H: 'Comment on: Mistletoe therapy in oncology, the Cochrane-Review', mei 2008, verkrijgbaar via www.ifaemm.de

Patiënteninformatie (leenexemplaren via de balie van Therapeuticum Aurum):

- 1) Wat kan ik zelf doen? Aanvullende maretakbehandeling bij kanker
- 2) Iscador, adjuvant bij kanker, door KJ Tusenius, internist (tevens als informatie geschikt voor artsen)
- 3) Misteltherapie, uitgave door Abnoba en Wala
- 4) www.mistel-therapie.de (Duits en Engels)

